

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-3774/2014. számú ügyben**

Előadó: dr. Györffy Zsuzsanna

A vizsgálat megindítása

A panaszos édesapa gyermekeivel való kapcsolattartása ügyében kérte a segítséget. Sétrelmezte, hogy a BP-20C/001/00051-16/2014. számú, 2014. január 30-án kelt – kapcsolattartás végrehajtásával összefüggő – végzés meghozatalára az eljárás megindulását követő több hónap múlva került sor. A végzéssel a gyámhivatal a kapcsolattartás megghiúsítása tekintetében a panaszos gyermekei édesanyjának önhibáját megállapította, őt pénzbírsággal sújtotta. Az édesanya a határozat ellen jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

A panaszos kifogásolta azt is, hogy az ügyben benyújtott fellebbezési kérelmet Budapest Főváros Kormányhivatala XX. kerületi Gyámhivatala (a továbbiakban: gyámhivatal) több mint 30 nap után továbbította a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatalának (a továbbiakban: szociális és gyámhivatal).

A panaszos sérelmezte, hogy a szociális és gyámhivatal a BPC/020/878/10/2014. számú végzésével az első fokú döntést megváltoztatva kötelező támogatott közvetítői eljárást rendelt el, egyúttal a folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat két hónapra felfüggesztette. Kifogásolta, hogy a másodfokú hatóság költségviselésre őt kötelezte. Álláspontja szerint alapvető jogait sérti, hogy neki, mint a kapcsolattartásában akadályozott szülőnek anyagi hátrányt is okoz a hatóság.

A beadványozó panasszal élt továbbá a gyámhivatal előtt folyamatban lévő BP-20C/001/00051-38/2014., BP-20C/001/00051-40/2014., BP-20C/001/00051-42/2014., BP-20C/001/00051-44/2014., valamint a BP-20C/001/00051-46/2014. számú ügyekben is.

A beadvány alapján felmerült az Alaptörvényben nevesített jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelménye, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének gyanúja, ezért az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam.

A gyámhivatal vezetőjétől tájékoztatást és az ügyben készült dokumentumok másolatának rendelkezésemre bocsátását kértem.

Az érintett alapvető jogok

– A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye. „Magyarország független, demokratikus jogállam.” (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés)

– A tisztességes eljáráshoz való jog „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.” (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés)

Az alkalmazott jogszabályok

– 1991. évi LXIV. törvény, a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről (Gyermekjogi Egyezmény)

– 2004. évi CXL. törvény, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól (Ket.)

– 1997. évi XXXI. tv., a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)

– 2013. évi V. törvény, a Polgári Törvénykönyvről (új Ptk.)

– 149/1997. (IX. 10.) Korm. Rendelet, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (Gyer.)

– 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről (Gyszr.)

A megállapított tényállás

A rendelkezésemre álló dokumentumok és egyéb információk alapján a következő tényállás rögzíthető. A panaszos gyermekeinek kapcsolattartási ügyével 2012. óta foglakozik a gyámhivatal.

A sérelmezett eljárás vonatkozásában a panaszos kapcsolattartás végrehajtására irányuló kérelme 2013. szeptember 2-án érkezett a gyámhivatalhoz. Az ügyben a gyámhivatal érdemi döntést 2014. január 30-án, a BP-20C/001/00051-16/2014. számú végzésével hozott. A gyermekek édesanyjának fellebbezését a gyámhivatal 2014. március 5-én iktatta, azt 2014. május 22-én továbbította a másodfokú hatóságnak.

A szociális és gyámhivatal a BPC/020/878/10/2014. számú. 2014. június 24-én kelt végzésével az első fokú döntést megváltoztatta, a kapcsolattartás végrehajtása ügyében kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét, valamint a végrehajtási eljárás két hónap időtartamra való felfüggesztését rendelte el. A másodfokon eljáró hatóság a panaszost a közvetítői eljárási díj (12.180 Ft.) megelőlegezésére kötelezte. A határozat indoklása tájékoztatást adott arra vonatkozóan, hogy az eljárási költség viseléséről (vagyis arról, hogy az eljárás során felmerült költség ténylegesen melyik szülőt fogja terhelni) a végrehajtási eljárást lezáró döntésének meghozatalát követően dönt a hatóság.

A BP-20C/001/00051-38/2014. számú, továbbá a BP-20C/001/00051-40/2014. számú, 2014. július 24-én kelt végrehajtási eljárások megindításáról értesítő végzések szerint az eljárások 2014. február 4-én indultak.

A BP-20C/001/00051-42/2014. számú és a BP-20C/001/00051-44/2014. számú, 2014. július 24-én kelt végzések szerint az eljárások 2014. június 12-én indultak.

A BP-20C/001/00051-46/2014. számú végzés szerint a végrehajtási eljárás 2014. június 24-én indult.

A gyámhivatal vezetője az eljárás elhúzódásának okairól, a döntések akadályáról az alábbiakat nyilatkozta: 2011-ben gyámhivatali ügyintézők száma 6 főről 5 főre csökkent, ezért az addig is feszített munkatempóban dolgozó ügyintézők munkaterületét jelentősen meg kellett növelni. Ettől az évtől kezdve a gyámhivatalnak adminisztratív feladatokat ellátó segítsége nincs, így a postázási, fénymásolási, egyéb adminisztrációs feladatokat fel kellett osztani az ügyintézők és a gyámhivatal vezető között.

2013-ban a jegyzői gyámhatóságról 3 ügyintéző került át a gyámhivatalhoz, ők azonban vitték a hatáskörükből adódó feladataikat is.

A panaszos ügyében eljáró ügyintéző 2013 áprilisától betegállományban, illetve szülési szabadságon van. 2013 júliusának végéig az ügyintéző munkaterületének 100%-át, szeptember közepéig pedig 75%-át – a saját, jelentősen túlterhelt munkaköri feladatai mellett – helyettesítette a jelenleg is eljáró ügyintéző.

2013. szeptember közepétől 2014. február 28-ig új, gyámügyi területen nem jártas kollégát vett fel a gyámhivatal. A betanítási időszakban – bonyolultságára tekintettel – részére az ügyet nem lehetett átadni, így az a továbbra is a betanítást is végző kollégánál maradt.

2014. március 1-jétől május 15-ig ismét helyettesítéssel kellett a fenti munkakört ellátni, mert a frissen érkezett kolléga másik munkahelyre távozott.

2014. május közepétől ismételen új, gyámügyi, illetve közigazgatási területen nem jártas kollégát vettek fel, akinek betanítása a válaszádkor is folyamatban volt.

A hivatalvezető álláspontja szerint az azonnali intézkedést igénylő ügyek (pl. törvényes képviselő nélkül maradt gyermek esetében gyámrendelés, ideiglenes hatályú elhelyezés, ideiglenes gondnokrendelés szükségessége) mindenképpen elsőbbséget kell, hogy élvezzenek. A panaszolt ügyben nem állt fenn azonnali elhárítást igénylő veszélyhelyzet, így számos, az előzőekben említett ügy intézése előzte meg azt.

A tájékoztatás szerint a panaszos gyermekeinek kapcsolattartási ügyében a szülők közötti konfliktus, kommunikáció hiánya folyamatosan generálja az újabb és újabb eljárásokat. Ez a szülői magatartás eredményezi – részben – az eljárások elhúzódását is. A gyermekek védelembe vételére is sor került a szülők magatartása miatt. A válaszadás idején 7 apai kérelemre indult végrehajtási eljárás volt folyamatban. A konkrét ügy, a folyamatosan érkező kérelmek, a szülők folyamatos, telefonon és személyesen történő informálódásai az ügyintéző heti munkaidejének jelentős részét teszi ki.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint közigazgatási szerv, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, kötelező tagság alapján működő köztestület, a Magyar Honvédség, rendvédelmi szerv, közigazgatási jogkörben eljáró egyéb szerv e jogkörében, nyomozó hatóság vagy az ügyészség nyomozást végző szerve, közjegyző, törvényszéki végrehajtó, önálló bírósági végrehajtó vagy közszolgáltatást végző szerv (a továbbiakban együtt: hatóság) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A Gyvt. 16. § (1) bekezdése szerint a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a gyámhatóság gyakorolja.

A Gyszt. 1. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság feladat- és hatáskörét a települési önkormányzat jegyzője, a járási (fővárosi kerületi) gyámhivatal és a szociális és gyámhivatal gyakorolja.

A hivatkozott jogszabályok alapján az első és másodfokon eljáró gyámhivatalokra kiterjed vizsgálati hatásköröm.

II. A vizsgált alapjogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosáé egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az állampolgári jogok országgyűlési biztosáé következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott egyes alapjogi tesztek.

Magyarország Alaptörvényének és az Ajbt-nek a hatályba lépésével az alapvető jogok biztosaként is követni kívánom a fenti gyakorlatot, így míg az Alkotmánybíróság eltérő álláspontokat nem fogalmaz meg, eljárásom során irányadónak tekintem a testület eddigi megállapításait. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „*az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni*”.

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény Negyedik Módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően.

A testület ennek kapcsán elvi élel azt mondta ki azt, hogy „*az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybíróági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.*”

A fenti elvi jelentőségű tétellel összhangban vizsgálati megállapításaim érvrendszerének megfogalmazása, az egyes alapjogok, alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybíróági iránymutatás megszületéséig, az alkotmányszöveg változását, a tartalmi, illetve kontextuális egyezőséget is figyelembe véve – az alapvető jogok biztosaként továbbra is irányadónak tekintem az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően meghozott határozatai indokolásában kifejtett érveket, jogelveket és összefüggéseket.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján *Magyarország független, demokratikus jogállam.* Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is (*Vö. 9/1992. (I. 30.) AB határozat*).

Az Alaptörvény XXIV. cikke kinyilvánítja *a tisztességes eljáráshoz való jogot.* Az Alkotmánybíróság döntéseiben felhívta a figyelmet arra, hogy a jogállamiságnak számos összetevője van. Irányadó alkotmánybíróági tézis, hogy a jogállamiság elvéből folyó egyik legfontosabb alapkövetelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. A közigazgatás törvényessége akkor valósul meg, ha jogilag szabályozott eljárási keretek között működik, a jogkorlátozásra adott felhatalmazást pedig törvényi szinten pontosan kell meghatározni. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy a kiszámíthatóság – beleértve az egységes jogalkalmazást – és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok, szabadságjogok védelmével, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást. Az ügyfél közigazgatási határozathozatalra vonatkozó joga nem tehető függővé attól, hogy a közigazgatási szerv milyen időpontban hajlandó dönteni a hatáskörébe utalt ügyben. A közigazgatásnak ugyanis alkotmányos kötelessége, hogy a hatáskörébe utalt ügyben, az erre megszabott idő alatt érdemi döntést hozzon. A közigazgatási eljárás nem nélkülözheti a kötelező ügyintézési határidőket.

III. Az ügy érdemében

A Ket. az alapelvek között rögzíti a gyorsaság és az egyszerűség követelményét, valamint az ügyfél tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jogát.

A törvény 33. § (5) bekezdése szerint az ügyintézési határidő a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz való megérkezését követő napon kezdődik.

A 33. § (1) bekezdése alapján az első fokú döntést az eljárás megindulásától számított huszonegy napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntés közléséről.

A 29. § (1) bekezdése szerint a hatósági eljárás az ügyfél kérelmére vagy hivatalból indul meg. A 3. bekezdés b) pontja kimondja, hogy a kérelemre indult eljárásban – az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfelet kivéve – az ismert ügyfelet a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül értesíteni kell. A 4. bekezdés alapján az értesítés csak akkor mellőzhető, ha az veszélyeztetné az eljárás eredményességét, az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt, vagy a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy az eljárást megszünteti.

A 102. § (5) bekezdése szerint az első fokú döntést hozó hatóság a fellebbezést a fellebbezési határidő leteltétől számított nyolc napon belül terjeszti fel a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz, kivéve, ha a hatóság a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, módosítja, visszavonja vagy a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, valamint ha a fellebbezést a felterjesztést megelőzően visszavonták. A fellebbezést az első fokú döntést hozó hatóság az ügy összes iratával együtt terjeszti fel és a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozik.

Megállapítható, hogy a 2013. szeptember 2-án indult eljárás tekintetében a hatóság az ügyintézési időt többszörösen túllépve hozott érdemi döntést, a végzés ellen benyújtott fellebbezést pedig jelentős késedelemmel terjesztette fel a másodfokú hatósághoz. Megállapítható az is, hogy a BP-20C/001/00051-38/2014. számú, a BP-20C/001/00051-40/2014. számú, a BP-20C/001/00051-42/2014. számú, a BP-20C/001/00051-44/2014. számú valamint a BP-20C/001/00051-46/2014. számú az eljárás megindításáról értesítő végzések az ügyintézési határidő letelte után keltek. A hivatalvezető a késedelmet elismerte, azt a gyámhivatali ügyintézők túlterheltségével indokolta.

A tájékoztatást tudomásul veszem, azonban a fentiekben kifejtett alkotmányos elvekre tekintettel – különös figyelemmel a közigazgatás azon alkotmányos kötelességére, miszerint a hatáskörébe utalt ügyben, az erre megszabott idő alatt köteles érdemi döntést hozni – a késedelmes eljárás és döntés tekintetében a jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő alapjogi visszásság megállapítását nem mellőzhetem.

A visszásság megállapítás mellett megjegyzem, hogy a kapcsolattartási ügyekben folytatott eljárásokban, amikor mindkét szülő a másik szülő veszélyeztető magatartását hangsúlyozva folyamatos bizonyítási eljárást (tanúk meghallgatása iratok, beszerzése stb.) indítványoz, valamint az eljárás szempontjából irreleváns nyilatkozatokat és kéréseket terjeszt elő, az eljáró hatóság a gyermek legjobb érdekét szolgáló döntését – a rendelkezésére álló határidőben – a tényállás teljes körű tisztázása nélkül tudja csak meghozni.

Végül – hangsúlyozva, hogy a hatáskörömet szabályozó törvény vizsgálati lehetőségemet a hatóságokra korlátozza, intézkedési lehetőségem magánszemélyekkel szemben akkor sincs, ha a rendelkezésekre álló adatok alapján a gyermek alapvető jogainak érvényesülését magánszemély sérti, vagy azok érvényesülését gátolja, mint a gyermeki jogok érvényesülésért (is) felelős ombudsman elengedhetetlennek tartom felhívni a figyelmet az alábbiakra.

A Gyermekjogi Egyezmény és az új Ptk. egyaránt rögzíti a gyermek jogát a különélő szülőjével való közvetlen és személyes érintkezéshez. A törvény a különélő szülőt nem csupán jogosítja, de kötelezi is a gyermekével való kapcsolattartásra. A gyermeket gondozó szülőt pedig kötelezi a zavartalan kapcsolattartás biztosítására. A Legfelsőbb Bíróság elvi élel mutatott rá, – 17. számú Irányelv a gyermek elhelyezésével kapcsolatos szempontokról – hogy a házasság felbontásával nem szűnik meg a szülők közös felelőssége a gyermek sorsáért. A házasság felbontása ennél fogva nem járhat azzal a következménnyel, hogy szüleinek egyikét a gyermek elveszítse.

Mind a szülőknek, mind a gyermeknek törekednie kell a szülő-gyermeki kapcsolat fenntartására, mert a gyermek érdekében az áll, ha továbbra is maga mellett tudja mindkét szülőjét. A gyermeknek az egyik szülőnél történt elhelyezése nem érinti a másik szülőnek azt a jogát és kötelességét, hogy a gyermeket rendszeresen látogassa, szeretetét kinyilvánítsa, a gyermekével való meghitt viszonyt fenntartsa.

Álláspontom szerint a kapcsolattartás a különélő szülők közötti kommunikáció, a gyermek érdekében való közös gondolkodás, együttműködés nélkül nem lehetséges. A gyermekkel életvitelszerűen együtt élő szülőt fokozott felelősség terheli a tekintetben, hogy a gyermek ne idegenedjen el másik szülőjétől.

A különélő szülő felelőssége pedig, hogy a kapcsolattartás jogát a gyermek fejlődését elősegítve gyakorolja.

A gyermek fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy mindkét szülőjével megfelelő kapcsolatban legyen, ennek hiánya, illetőleg a kapcsolattartási konfliktusok miatt folyamatos – olykor éveken át tartó – hatósági, bírósági eljárások akár az egész életére kiható mély lelki válságot okozhat. Mindez egyaránt érintheti a gyermek lelki egészségét, erkölcsi fejlődését a szociális készségeinek kialakulását.

Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt, a gyermek gondoskodáshoz és védelemhez való jogának biztosítása elsődlegesen a szülők kötelezettsége. Álláspontom szerint a felhívott alapjog érvényesülése szempontjából a szülők együtt/vagy különélése nem bír jelentőséggel, a családi élethez fűződő jog érvényesülését a szülők párkapcsolata megszűnését követően a szülő és a gyermek számára egyaránt biztosítani kell, melyért a kapcsolattartásra jogosult és kötelezett szülő egyaránt felelős.

A Ptk. 2014. március 15-étől a gyámhatósági eljárásban is lehetővé teszi a közvetítői eljárás elrendelését. A hivatkozott törvény 4:177. §-a szerint a gyámhatóság, kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból, a szülői felügyeletet gyakorló szülő és a gyermekétől különélő szülő közötti megfelelő együttműködés kialakítása, a különélő szülő jogainak biztosítása - ideértve a különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolattartást - érdekében a szülők számára közvetítői eljárás igénybevételét rendelheti el.

A Gyer. 30/B. §-a úgy rendelkezik, hogy ha a szülők közötti a kapcsolattartás végrehajtása során keletkezik a vita, a gyámhivatal hivatalból – a gyermek érdekében – a Ptk. 4:177. §-a alapján kötelező gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendelheti el. A közvetítői eljárás lefolytatása érdekében a gyámhivatal az előtte folyamatban lévő gyámhatósági eljárást felfüggeszti.

A Gyvt. 133/A. § (3) bekezdése kimondja, hogy a kapcsolattartási ügyekben az eljárás költségeit az ügyfél viseli.

A Ket. 155. § (1) bekezdése szerint a kérelemre indult eljárásban az egyéb eljárási költséget – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a kérelmező ügyfél előlegezi meg. A mediáció a vitarendezésnek olyan formája, amelyben egy pártatlan harmadik fél, a mediátor segíti a feleket az érdekeiknek megfelelő és mindegyiküknek elfogadható megállapodás létrehozásában. A mediáció sajátos konfliktuskezelő, vitarendező eljárás. Célja a vitában érdekelt felek kölcsönös megegyezése alapján – a vitában nem érintett, közvetítő bevonása mellett – a vita rendezésének megoldását tartalmazó írásbeli megállapodás létrehozása. A közvetítő feladata, hogy a közvetítés során pártatlanul, lelkiismeretesen, legjobb tudása szerint közreműködjön a felek közötti vitát lezáró megállapodás létrehozásában.

A hazai és a külföldi szakirodalmi adatok – *Somfai Balázs: A Kapcsolattartás, mint a gyermek emberi joga hvgorac Lap-és Könyvkiadó Kft. 2008. 116. o* – azt bizonyítják, hogy a felek által közösen megfogalmazott egyezségeket nagyobb számban tartják be az érintettek, mint a bírói, gyámhivatali döntéseket. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a családi közvetítésről szóló több mint tíz éves (R) 98 1. számú ajánlásának megfelelően az új Ptk. tartalmazza a közvetítői eljárás kötelező igénybevétele elrendelésének lehetőségét.

Mindebből következően a kötelező támogatott közvetítői eljárás igénybevételének elrendelése, valamint az eljárási díj megelőlegezésére való kötelezés tekintetében alapvető joggal összefüggő visszásságot nem állapítottam meg.

Intézkedéseim

A jelentésben feltárt alapvető jogokkal összefüggő visszásság bekövetkezése lehetőségének jövőbeni megelőzése érdekében

– az Ajbt. 31. § (1) bekezdése alapján felkérem Budapest Főváros XX. kerületi Kormányhivatala vezetőjét vizsgálja meg, hogy a gyámhivatal munkatársainak létszáma elegendő-e a feladatellátáshoz.

– az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján felkérem Budapest Főváros Kormányhivatala XX. kerületi Gyámhivatala vezetőjét, hogy eljárásai és döntései során – annak garanciális jelentősége miatt – fordítson fokozott figyelmet a Ket. 33. § (1) bekezdésében előírt ügyintézési határidő betartására.

Budapest, 2014. szeptember

Székely László sk.